

ADVIES 124

ORGANIEK DECREET WETENSCHAP EN INNOVATIE

6 oktober 2008

ADVIES 124

ORGANIEK DECREET WETENSCHAP EN INNOVATIE

6 oktober 2008

Inhoud

SITUERING	3
ADVIES.....	4
TITEL I. INLEIDENDE BEPALING EN DEFINITIES	4
TITEL II. AGENTSCHAPPEN EN STRATEGISCHE ADVIESRAAD VAN HET WETENSCHAPS- EN INNOVATIEBELEID.....	4
Hoofdstuk I. Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie	4
Hoofdstuk II. Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek - Vlaanderen	5
Hoofdstuk III. Strategische adviesraad voor het wetenschaps- en innovatiebeleid	7
TITEL III. OVERIGE PARTNERS.....	12
Hoofdstuk I. Strategische onderzoekscentra	12
Hoofdstuk III. Flanders Technology International en Flanders, District of Creativity	13
MINDERHEIDSSTANDPUNT.....	15

ADVIES 124

Over het voorontwerp van decreet betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid

SITUERING

Op 24 juli 2008 vroeg minister Patricia Ceysens de VRWB om advies met betrekking tot het voorontwerp van decreet betreffende “de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid”, in de versie die op 18 juli 2008 door de Vlaamse Regering principieel werd goedgekeurd.

In dit voorontwerp van decreet wordt:

- voor de beleidsvelden wetenschap en innovatie de implementatie van het hervormingsproject Beter Bestuurlijk Beleid (BBB) voltooid.
 - Meer bepaald worden het FWO en het IWT als extern verzelfstandigde agentschappen (EVA's) ingepast in de BBB-filosofie. Daarnaast wordt de VRWB heropgericht tot de strategische adviesraad voor de beleidsvelden wetenschap en innovatie.
- de relatie tussen de Vlaamse overheid en een aantal structurele partners in het wetenschaps- en innovatiebeleid structureel verankerd.
 - Het gaat dan over de strategische onderzoekscentra (SOC's), de KVAB, het FTI en Flanders DC.
- een decretale grondslag voorzien voor enkele financieringsinstrumenten inzake wetenschap en innovatie.
 - Hiermee wordt voornamelijk het IOF bedoeld. Tevens worden de expertisecellen inzake wetenschapscommunicatie decretaal verankerd. Daarnaast kunnen instellingen voor postinitieel onderwijs nu ook middelen voor onderzoek ontvangen, naast hun structurele financiering.

Aangezien het Vlaams beleidsinstrumentarium en de bijbehorende regelgeving stapsgewijs tot stand zijn gekomen, kunnen de transparantie en de coherentie verbeterd worden. In het verleden werd vanuit het wetenschaps- en innovatiebeleid vaak gebruik gemaakt van decreten voor het hoger onderwijs om bepaalde regelingen te treffen. Het opmaken van een specifiek decreet voor de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid biedt nu en in de toekomst de mogelijkheid om nieuwe regelingen voor wetenschap en innovatie op een meer transparante en coherente wijze in een eigen, domeinspecifiek decreet onder te brengen, zowel wat de organisatie als de financiering ervan betreft.

Voorliggend VRWB-advies bespreekt het volledige voorontwerp van decreet en werd voorbereid in de vier permanente commissies: CWB, CTB, CBF en CFIS.

ADVIES

Dit advies bespreekt het voorontwerp van organiek decreet artikelsgewijs voor die artikelen waarbij de VRWB opmerkingen wil maken.

TITEL I. INLEIDENDE BEPALING EN DEFINITIES

1. Bij de definities in artikel 2 vinden we volgende beschrijving van strategisch basisonderzoek:

Art. 2. Voor de toepassing van dit decreet wordt verstaan onder:

[...]

10° strategisch basisonderzoek: kwalitatief hoogwaardig generisch onderzoek, dat beoogt wetenschappelijke of technologische capaciteit op te bouwen als basis voor economische en/of maatschappelijke toepassingen die bij de aanvang van het onderzoek nog niet duidelijk zijn gedefinieerd en alleen effectief kunnen worden ontwikkeld met vervolgonderzoek;

Het is onlogisch om de bepaling “kwalitatief hoogwaardig” op te nemen in deze definitie van strategisch basisonderzoek. Dit impliceert immers dat men niet kan spreken van “minderwaardig strategisch basisonderzoek”, aangezien strategisch basisonderzoek volgens bovenstaande definitie intrinsiek kwalitatief hoogwaardig is.

Een dergelijke normatieve bepaling werd ook niet opgenomen in de definities van fundamenteel wetenschappelijk onderzoek (9°) en toegepast wetenschappelijk onderzoek (11°).

De VRWB adviseert om in artikel 2, 10°, de woorden “kwalitatief hoogwaardig” te schrappen.
--

TITEL II. AGENTSCHAPPEN EN STRATEGISCHE ADVIESRAAD VAN HET WETENSCHAPS- EN INNOVATIEBELEID

Hoofdstuk I. Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie

2. Het organiek decreet bepaalt met betrekking tot de samenstelling van de raad van bestuur van het IWT het volgende:

Art. 7. §1. De voorzitter en de leden van de raad van bestuur worden aangesteld door de Vlaamse Regering.

§2. Elk lid van de raad van bestuur moet vertrouwd zijn met het wetenschaps- en innovatiebeleid.

§3. Vier leden worden aangesteld uit een dubbeltal, voorgedragen door de organisaties die vertegenwoordigd zijn in de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, waarvan twee leden de representatieve organisaties van de werkgevers, de middenstand en de landbouw vertegenwoordigen, en twee leden de representatieve organisaties van de werknemers. Vier leden worden aangesteld uit een dubbeltal, gezamenlijk voorgedragen door de associaties. De Vlaamse Regering stelt vijf leden aan waaronder drie met voeling met het bedrijfsleven en twee uit het maatschappelijk middenveld.

De Vlaamse Regering benoemt onder de leden een voorzitter.

De VRWB merkt op dat er in Vlaanderen vijf associaties zijn, die elk een nauwe band hebben met het IWT. Het lijkt aangewezen om hun vertegenwoordiging in de raad van bestuur van het IWT daaraan aan te passen, en dus van vier op te trekken naar vijf. Om de verhoudingen kennisinstellingen/bedrijfsleven in de Raad van Bestuur niet te verstoren, wordt ook een aanpassing voorgesteld met betrekking tot het aantal leden met voeling met het bedrijfsleven. Het aantal leden in die categorie wordt opgetrokken van drie naar vier. De VRWB wijst ook op het belang van de vertegenwoordiging van de social profitsector binnen deze categorie.

De VRWB adviseert om de eerste paragraaf van art. 7§3 te vervangen door:

§3. Vier leden worden aangesteld uit een dubbeltal, voorgedragen door de organisaties die vertegenwoordigd zijn in de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, waarvan twee leden de representatieve organisaties van de werkgevers, de middenstand en de landbouw vertegenwoordigen, en twee leden de representatieve organisaties van de werknemers. Vijf leden worden aangesteld uit een dubbeltal, gezamenlijk voorgedragen door de associaties. De Vlaamse Regering stelt zes leden aan waaronder vier met voeling met het bedrijfsleven (inclusief social profit) en twee uit het maatschappelijk middenveld.

Hoofdstuk II. Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek - Vlaanderen

3. De VRWB stelt zich de fundamentele vraag wat de meerwaarde is van het inschakelen van de privaatrechtelijke stichting van openbaar nut FWO in BBB door het kwalificeren ervan als een privaatrechtelijk vormgegeven EVA. De Raad stelt dat het FWO in zijn huidige toestand zijn diensten heeft bewezen en de aangehaalde argumenten overtuigen hem niet van de noodzaak om het statuut te wijzigen.

In het algemeen is de Raad bekommerd over de wetenschappelijke onafhankelijkheid van het FWO onder de voorgestelde decretale bepalingen, en vraagt met aandrang garanties die deze onafhankelijkheid waarborgen.

4. Artikel 18§3 is een van de voornaamste artikelen waarover de Raad bezorgd is:

Art. 18.

[...]

§3. De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden waaraan de aanvragen voor financiële steun bij het FWO moeten voldoen.

De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de aanvrager van financiële steun voor wie de steunaanvraag geweigerd is, een verzoek tot herziening van de beslissing kan indienen.

De VRWB wenst te benadrukken dat de beroepsprocedure voor aanvragers naar Europees voorbeeld beperkt moet blijven tot administratieve, procedurele beroepskwesties, en dat er in het bijzonder geen beroep mag aangetekend worden op basis van wetenschappelijke bezwaren. Dit is momenteel echter wel mogelijk volgens artikel 18§3. Deze bepaling getuigt volgens de VRWB van een gebrek aan vertrouwen in de professionaliteit van de wetenschappelijke commissies.

De VRWB adviseert dat artikel 18§3 wordt aangepast om aan deze bekommernissen tegemoet te komen.

5. De VRWB uit haar bezorgdheid over de sterk toegenomen inmenging van de Vlaamse overheid in het beheer van het FWO, zoals blijkt uit onderstaande bepalingen in artikelen 18, 19, 20 en 22. Dit draagt bij tot de bezorgdheid van de VRWB over de cruciale onafhankelijkheid van het FWO.

Art. 19.

[...]

§3. De statuten van het FWO waarborgen dat de raad van bestuur minstens bestaat uit de vijf rectoren van de Vlaamse universiteiten, één vertegenwoordiger van de federale wetenschappelijke instellingen en vijf leden, voorgedragen door de Vlaamse Regering.

[...]

§5. De secretaris-generaal van het FWO, de secretaris-generaal van het Departement Economie, Wetenschap en Innovatie en de secretaris-generaal van het Departement Onderwijs en Vorming nemen deel aan de vergaderingen van de raad van bestuur met raadgevende stem.

[...]

Art. 20. De raad van bestuur benoemt en ontslaat de secretaris-generaal van het FWO. Hij kan alleen worden ontslagen bij besluit van twee derde van de leden van de raad van bestuur. De benoeming en het ontslag moeten bovendien ter bekrachtiging voorgelegd worden aan de Vlaamse Regering.

[...]

Art. 22. §1. De Vlaamse Regering stelt bij het FWO twee regeringsafgevaardigden aan. Eén regeringsafgevaardigde wordt aangesteld op voordracht van de Vlaamse minister onder wie het FWO ressorteert, en één regeringsafgevaardigde wordt aangesteld op voordracht van de Vlaamse minister bevoegd voor de financiën en de begroting.

De VRWB adviseert dat de invloed van de Vlaamse overheid op de werking van het FWO evenwichtiger wordt gemaakt, op een manier die haar onafhankelijkheid kan garanderen.

6. In artikel 22 lezen we met betrekking tot het toezicht op het FWO:

Art. 22.

[...]

§3. De regeringsafgevaardigde of zijn plaatsvervanger kan bij de minister onder wie het FWO ressorteert, binnen een termijn van vier werkdagen een gemotiveerd beroep instellen tegen elke beslissing die hij strijdig acht met het algemeen belang, de wetten, decreten, ordonnanties en reglementaire besluiten, met het organiek statuut van het agentschap of met de samenwerkingsovereenkomst. Het beroep is opschortend.

De termijn gaat in op de dag van de vergadering waarop de beslissing genomen werd, als de regeringsafgevaardigde daarop regelmatig uitgenodigd werd, en, als dat niet het geval is, de dag waarop hij er kennis van heeft gekregen.

§4. Als de minister bij wie het beroep werd ingesteld, binnen een termijn van tien werkdagen, die ingaat op dezelfde dag als de termijn, vermeld in §3, de nietigverklaring niet heeft uitgesproken, dan wordt de beslissing definitief.

De Raad merkt een tegenstrijdigheid op tussen dit artikel 22 en de BBB-richtlijnen: "Een administratief schorsings- en vernietigingstoezicht op de naleving van de wettigheid, de statuten of het algemeen belang via het instrument van een of meer regeringscommissarissen is derhalve uitgesloten."

De VRWB adviseert om de tegenstrijdigheid tussen artikel 22 en de BBB-richtlijnen op te lossen, met garanties voor de onafhankelijkheid van de FWO-werking.

Hoofdstuk III. Strategische adviesraad voor het wetenschaps- en innovatiebeleid

De VRWB kijkt uiteraard met bijzondere belangstelling naar zijn omvorming tot Strategische Adviesraad. De VRWB werd al in het voorjaar van 2007 door toenmalig minister van wetenschap en innovatie Fientje Moerman geraadpleegd over een eerdere ontwerpversie van het oprichtingsdecreet van de SAR W&I. Naar aanleiding hiervan bracht de VRWB zijn aanbeveling 30bis uit. De voorliggende ontwerp tekst is al op heel wat punten tegemoetgekomen aan de aanbevelingen van de VRWB. Hieronder volgt een artikelsgewijze bespreking van een aantal andere punten: dit zijn ofwel nieuwe elementen in deze versie van het ontwerpdecreet of zijn punten die verschillen van aanbeveling 30bis.

Afdeling I. Oprichting

Art. 25. Er wordt een Strategische Adviesraad voor het Wetenschaps- en Innovatiebeleid opgericht, verder "SAR" genoemd.

De SAR is een strategische adviesraad met rechtspersoonlijkheid als vermeld artikel 3 van het decreet van 18 juli 2003 tot regeling van de strategische adviesraden.

7. De VRWB formuleert na interne en externe consultatie een voorstel voor de benaming van de strategische adviesraad. De Raad verkiest 'Vlaamse Raad voor Wetenschap & Innovatie'. Deze minimale naamsverandering geeft aan dat er continuïteit is tussen de werking van de VRWB en de nieuwe VRWI. Toch dekt de nieuwe naam veel beter de beoogde lading, door de inclusie van "innovatie".

De VRWB adviseert als naam voor de strategische adviesraad voor wetenschaps- en innovatiebeleid: 'Vlaamse Raad voor Wetenschap & Innovatie'. De VRWB vraagt dat de nieuwe naam in het voorliggende voorontwerp van decreet wordt opgenomen.

8. Artikel 26 beschrijft de kerntaken en bevoegdheden van de strategische adviesraad:

Art. 26. De SAR oefent bij uitsluiting van enig ander orgaan de opdrachten uit, vermeld in artikel 4 van het decreet van 18 juli 2003 tot regeling van de strategische adviesraden, binnen aangelegenheden van het wetenschapsbeleid en het innovatiebeleid.

[...]

De SAR brengt jaarlijks vóór 30 september een met redenen omkleed advies uit over het gevoerde en het te voeren begrotingsbeleid op het vlak van het wetenschaps- en innovatiebeleid. Dat advies wordt toegezonden aan de Vlaamse Regering.

[...]

De VRWB wijst er op dat er een tegenspraak is tussen het voorliggend voorontwerp van organiek decreet en het ontwerp van decreet tot wijziging van het SERV-decreet.

Eenzijds bepaalt het voorliggende voorontwerp van organiek decreet in artikel 26 dat:

- *"De SAR [voor W&I] oefent bij uitsluiting van enig ander orgaan de opdrachten uit, vermeld in artikel 4 van het decreet van 18 juli 2003 tot regeling van de strategische adviesraden, binnen aangelegenheden van het wetenschapsbeleid en het innovatiebeleid."*

Anderzijds bepaalt het ontwerp van decreet tot wijziging van het SERV-decreet in artikel 11 dat:

- De SERV als sociaal-economisch overlegorgaan bevoegd is voor het overleg over aangelegenheden met een sociaal-economische dimensie (waaronder ook innovatie). Het sociaal-economisch overleg resulteert in een standpunt van de SERV dat aan de Vlaamse Regering wordt meegedeeld.

Verder zegt de Memorie van Toelichting bij het ontwerp van decreet tot wijziging van het SERV-decreet (Artikelsgewijze bespreking, Art. 2 op p.12):

- *“De SERV is de strategische adviesraad voor verschillende beleidsdomeinen en beleidsvelden die tot de sociaal-economische core business behoren, met name ..., het gedeelte Economie van het beleidsdomein “Economie, Wetenschap en Innovatie”, ...
“Wat het beleidsveld ‘technologische innovatie’ betreft, zijn er dus 2 adviesraden actief: de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid, opgericht bij decreet van 15 december 1993, en de strategische adviesraad SERV.”*

De Raad vraagt aan de Vlaamse Regering om deze tegenstelling uit te klaren. De Raad benadrukt dat de Vlaamse Raad voor Wetenschap en Innovatie als eerste de bevoegdheid heeft over de beleidsvelden ‘wetenschap en innovatie’, zoals de SERV als SAR de eerste bevoegdheid heeft over het beleidsveld ‘economie’.

9. Uiteraard vraagt de link tussen innovatie en economie bijzondere aandacht, en moeten innovatie-activiteiten meer aansluiting vinden met het economische weefsel, in het bijzonder in het licht van de Lissabondoelstellingen. In die zin kunnen de beleidsvelden ‘Economie’ en ‘Wetenschap en Innovatie’ niet los van elkaar worden gezien. De VRWB stelt vast dat deze verwevenheid zeer goed beschreven staat in de memorie van toelichting bij het voorliggend voorontwerp van organiek decreet (punt 12 op p.7).

Maar **de VRWB kan onmogelijk akkoord gaan** met de omschrijving in de memorie van toelichting bij het ontwerp van decreet tot wijziging van het SERV-decreet, die zegt: *“Wat het beleidsveld ‘technologische innovatie’ betreft, zijn er dus 2 adviesraden actief: de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid, opgericht bij decreet van 15 december 1993, en de strategische adviesraad SERV.”*

De VRWB adviseert om de eerste paragraaf van artikel 26 te vervangen door volgende twee paragrafen:

De Vlaamse Raad voor Wetenschap en Innovatie heeft als eerste de bevoegdheid inzake advisering over aangelegenheden van het wetenschaps- en innovatiebeleid.

De VRWI oefent de opdrachten uit, vermeld in artikel 4 van het decreet van 18 juli 2003 tot regeling van de strategische adviesraden, binnen aangelegenheden van het wetenschapsbeleid en het innovatiebeleid.

10. De bepaling in de derde paragraaf van artikel 26 (over het begrotingsadvies), met inbegrip van de datum, vindt haar oorsprong in het huidige VRWB-decreet. De begrotingsadviezen van de VRWB zijn, zoals gevraagd, steeds zowel ex post (na de bespreking van de begroting in het Vlaams Parlement eind oktober) als ex ante (voor de opmaak van de daaropvolgende begroting). De datum van 30 september is daardoor arbitrair, en het lijkt beter om dit in het decreet ook aan te passen en te reduceren tot ‘jaarlijks’. Dit verandert in de praktijk echter niets en maakt het decreet duidelijker.

De VRWB adviseert om de derde paragraaf van artikel 26 te vervangen door:

De SAR brengt jaarlijks een met redenen omkleed advies uit over het gevoerde en het te voeren begrotingsbeleid op het vlak van het wetenschaps- en innovatiebeleid. Dat advies wordt toegezonden aan de Vlaamse Regering.

11. Met betrekking tot onderstaand artikel 28 over (verplicht) gezamenlijk advies van strategische adviesraden werden eerdere aanbevelingen van de VRWB niet gevolgd:

Afdeling II. Taken en bevoegdheden

[...]

Art. 28. Als het voorontwerp van decreet of het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering dat ter advisering aan de SAR wordt voorgelegd, betrekking heeft op aangelegenheden die eveneens onder de adviesbevoegdheid van een andere strategische adviesraad vallen, kan de Vlaamse Regering vragen dat de SAR en de andere bevoegde strategische adviesraad een gezamenlijk advies uitbrengen, in voorkomend geval in een gezamenlijke vergadering van vertegenwoordigers van beide adviesraden.

Deze formulering is significant strikter dan deze in het decreet tot regeling van strategische adviesraden van 18 juli 2003, dat in artikel 17 kort en bondig stelt: "Strategische adviesraden kunnen onderling samenwerken en gezamenlijk advies uitbrengen." Twee verschillen met het voorliggende voorontwerp van decreet vallen op:

- Volgens het huidige voorontwerp "kan de Vlaamse Regering vragen" dat er een gezamenlijk advies wordt uitgebracht. Dit kan op twee manieren gelezen worden: als een niet dwingend verzoek of als een verplichting. Het is daardoor niet duidelijk of deze formulering aan de betrokken adviesraden de optie laat om toch afzonderlijk adviezen af te leveren. In Aanbeveling 30bis stelt de VRWB voor om "het aan de adviesraden zelf over te laten om te bepalen wanneer het opportuun is om gezamenlijk advies uit te brengen."
- Er wordt tevens bepaald dat dergelijk gezamenlijk advies moet gebeuren "in een gemeenschappelijke vergadering". Ook dat is strenger dan het SAR-decreet van 18 juli 2003, waarin de modaliteiten van zo'n gemeenschappelijk advies niet worden gespecificeerd.

Ter illustratie: het meest recente gezamenlijk advies (119, Onderwijs: kiem voor onderzoek en innovatie) van de VRWB werd samen met de VLOR-RHO opgesteld, doch goedgekeurd in afzonderlijke VRWB- en VLOR-RHO-raadsvergaderingen. Een gedwongen gezamenlijke vergadering zal ongetwijfeld een vertragende factor zijn.

De twee adviesraden waarmee de VRWB in het verleden heeft samengewerkt, de SERV en de VLOR, kennen geen van beide een verplichting tot samenwerken.

- In de ontwerpwijziging van het SERV decreet wordt, net zoals in het oorspronkelijke SERV-decreet, de formulering van het SAR-decreet overgenomen: "Art. 22. De in artikel 20, §1, bedoelde hoedanigheid [als SAR] kan de Raad onderling samenwerken met andere strategische adviesraden en een gezamenlijk advies uitbrengen."
- In het participatiedecreet van 4 april 2004 waarin de VLOR tot strategische adviesraad wordt omgevormd, wordt de wijze van samenwerking tussen strategische adviesraden niet gespecificeerd en volgt men dus artikel 17 van het SAR-decreet.

Indien we de "vraag" uit artikel 28 uit het voorliggende voorontwerp van decreet moeten lezen als een verplichting, dan stoten we op een juridisch probleem indien dit samen met de SERV of de VLOR moet gebeuren aangezien deze adviesraden als SAR die *verplichting tot samenwerking niet kennen*.

De VRWB adviseert dat artikel 28 over het verplicht gezamenlijk adviseren met andere strategische adviesraden wordt geschrapt. Hierdoor valt de SAR W&I terug op de bepaling in het SAR-kaderdecreet (met name artikel 17), die ook voor de SERV en de VLOR van toepassing is.

12. Ondervermeld voorstel van samenstelling wijkt nog op een aantal punten af van het voorstel geformuleerd door de VRWB in zijn Aanbeveling 30bis.

Afdeling III. Samenstelling

Art. 29. §1. De SAR bestaat uit een voorzitter en negentien leden, aangesteld door de Vlaamse Regering.

§2. De voorzitter en elk lid van de SAR moeten vertrouwd zijn met het wetenschaps- en innovatiebeleid. Een evenwicht tussen leden die deskundig zijn op het gebied van respectievelijk de cultuur- en gedragswetenschappen, de toegepaste, de exacte en de biomedische wetenschappen wordt nagestreefd.

§3. Zes leden worden aangesteld uit een dubbeltal, voorgedragen door de organisaties die vertegenwoordigd zijn in de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, waarvan drie leden de representatieve organisaties van de werkgevers, de middenstand en de landbouw vertegenwoordigen, en drie leden de representatieve organisaties van de werknemers. Zes leden worden aangesteld uit een dubbeltal, gezamenlijk voorgedragen door de associaties. Eén lid wordt aangesteld uit een dubbeltal gezamenlijk voorgedragen door de strategische onderzoekscentra. De voordrachten gebeuren telkens op dubbele lijsten die in een evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen voorzien.

De Vlaamse Regering stelt zeven leden aan, waaronder vier met voeling met het bedrijfsleven waaronder de voorzitter en drie uit het maatschappelijk middenveld, op voorstel van de Vlaamse minister, bevoegd voor het wetenschappelijk onderzoek en het technologisch innovatiebeleid.

In het voorliggende advies formuleert de VRWB een nieuw voorstel met betrekking tot de samenstelling van de SAR, dat zowel tegemoetkomt aan de bekommernissen van de minister van W&I, als van de VRWB:

Voordracht door...	Voorontwerp decreet	Aangepast voorstel VRWB
SERV	6 <i>drie door werkgevers, drie door werknemers</i>	6 <i>drie door werkgevers, drie door werknemers</i>
Associaties	6	6
SOC's	1	2 ¹
Minister voor W&I	6 <i>drie met voeling bedrijfsleven, drie uit het maatschappelijk middenveld</i>	6 <i>drie met voeling bedrijfsleven, drie uit het maatschappelijk middenveld</i>
Minister voor W&I	1 <i>voorzitter met voeling bedrijfsleven</i>	1 <i>voorzitter</i> ²
	20	21

¹ In de strategische visie voor wetenschap en innovatie die de VRWB naar voor schuift, spelen de SOC's een cruciale rol. De VRWB vindt deze visie beter weerspiegeld via twee vertegenwoordigers van deze SOC's.

² De VRWB is van mening dat de SAR-voorzitter niet automatisch het label "bedrijfsleven" moet meekrijgen. Hij of zij is immers voorzitter van alle raadsleden. Het decreet zou deze invulling moeten open laten, en overlaten aan de minister van W&I.

De VRWB adviseert om artikel 29, §3 te vervangen door:

§3. Zes leden worden aangesteld uit een dubbeltal, voorgedragen door de organisaties die vertegenwoordigd zijn in de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, waarvan drie leden de representatieve organisaties van de werkgevers, de middenstand en de landbouw vertegenwoordigen, en drie leden de representatieve organisaties van de werknemers. Zes leden worden aangesteld uit een dubbeltal, gezamenlijk voorgedragen door de associaties. Twee leden worden aangesteld uit een dubbeltal gezamenlijk voorgedragen door de strategische onderzoekscentra. De voordrachten gebeuren telkens op dubbele lijsten die in een evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen voorzien.

De Vlaamse Regering stelt zeven leden aan: drie met voeling met het bedrijfsleven, drie uit het maatschappelijk middenveld, en één voorzitter, allen op voorstel van de Vlaamse minister, bevoegd voor het wetenschaps- en innovatiebeleid.

13. Het volgende artikel geeft een lijst van zes ambtenaren die standaard moeten worden uitgenodigd voor de vergaderingen van de SAR:

Art. 30. De administrateur-generaal van IWT, de administrateur-generaal van het Agentschap Economie en de secretaris-generaal van FWO, de secretaris-generaal van het Departement Economie, Wetenschap en Innovatie, de secretaris-generaal van het Departement Onderwijs en Vorming en de algemeen directeur van Hercules nemen deel aan de vergaderingen van de raad van bestuur met raadgevende stem.

De VRWB is van mening dat deze bepaling niet decretaal verankerd moet worden. Het SAR-kaderdecreet van 18 juli 2003 bepaalt immers in artikel 15, §2 dat “een strategische adviesraad de personeelsleden van de departementen en agentschappen van de Vlaamse overheid [kan] verzoeken om de nodige technische toelichting te verschaffen.” De SERV en de VLOR houden zich wel aan deze regeling uit het SAR-kaderdecreet, en in hun oprichtingsdecreet is een gelijkaardige lijst als in bovenstaand artikel 30 niet terug te vinden. Ook volgens de voorliggende memorie van toelichting kan de SAR steeds “externe deskundigen uitnodigen om deel te nemen aan de vergaderingen met raadgevende stem.” De vraag is dan waarom dit artikel 30 wordt opgenomen, omdat deze personen ten allen tijde kunnen worden uitgenodigd indien nodig.

De decretale verankering van deze lijst botst bovendien met punt 59 uit de memorie van toelichting: “Daarnaast moeten de leden van de SAR hun functie in volledige onafhankelijkheid van de overheid kunnen uitoefenen. Dit betekent dat het lidmaatschap van de SAR onverenigbaar is met enkele ambten, als daar zijn: [...] het ambt van personeelslid van een departement of agentschap van de Vlaamse overheid, dat in een hiërarchische verhouding staat tot de minister bevoegd voor het wetenschappelijk onderzoek en het technologisch innovatiebeleid.” Hoewel deze zes ambtenaren geen stemgerechtigd lid zijn, moeten ze volgens dit voorontwerp van decreet wel steeds kunnen deelnemen aan de vergaderingen.

De VRWB adviseert om artikel 30 te vervangen door:

Art. 30. De VRWI kan steeds externe deskundigen uitnodigen met raadgevende stem.

Hoofdstuk I. Strategische onderzoekscentra

14. Artikel 33 bevat als vierde punt:

Art. 33. Een strategisch onderzoekscentrum beantwoordt aan de volgende vereisten:

[...]

4° het gevoerde onderzoek bezit een belangrijk valorisatiepotentieel, zodat het onderzoekscentrum als aantrekkingspool voor nieuwe bedrijfsactiviteiten in het Vlaamse Gewest kan gelden.

De VRWB adviseert om artikel 33, 4° te vervangen door:

4° het gevoerde onderzoek bezit een belangrijk valorisatiepotentieel, zodat het onderzoekscentrum als aantrekkingspool voor nieuwe bedrijfsactiviteiten in het Vlaamse Gewest kan gelden en ondersteuning kan bieden aan bestaande bedrijfsactiviteiten.

15. De samenstelling van de raden van bestuur wordt geschetst in artikel 34:

Art. 34. De statuten van het Interdisciplinair Instituut voor BreedBand Technologie, het Interuniversitair Micro-Elektronica Centrum en het Vlaams Interuniversitair Instituut voor Biotechnologie, waarborgen dat hun raad van bestuur ten minste bestaat uit vertegenwoordigers van de universiteiten, van de Vlaamse Regering en van het bedrijfsleven.

De VRWB adviseert om artikel 34 te vervangen door:

Art. 34. De statuten van het Interdisciplinair Instituut voor BreedBand Technologie, het Interuniversitair Micro-Elektronica Centrum en het Vlaams Interuniversitair Instituut voor Biotechnologie, waarborgen dat hun raad van bestuur ten minste bestaat uit een vertegenwoordiging van de betrokken universiteiten, van de Vlaamse Regering en van het bedrijfsleven.

16. De taakbeschrijving van de VITO in artikel 39 bevat de volgende bepalingen:

Art. 39.

[...]

Teneinde haar maatschappelijke doel te realiseren, vermeld in artikel 32, tweede lid, 1° heeft VITO de volgende taken:

[...]

2° het uitvoeren van de door de overheid vastgestelde referentietaken;

[...]

De VRWB adviseert om het tweede lid van artikel 39 te vervangen door:

2° het uitvoeren van referentietaken, waarvan de precieze aard, de doelstelling en de wijze van vergoeding bij beheersreglement vastgesteld bij besluit van de Vlaamse regering, worden bepaald.

17. Artikel 50 behandelt de raad van bestuur van de VITO:

Art. 50. De Vlaamse Regering stelt de raad van bestuur van de naamloze vennootschap VITO samen uit deskundigen van de overheid, de industrie en de onderzoekswereld. Ten minste één van de leden treedt op als vertegenwoordiger van de Participatiemaatschappij Vlaanderen.

De VRWB adviseert om artikel 50 te vervangen door:

Art. 50. De Vlaamse Regering stelt de raad van bestuur van de naamloze vennootschap VITO samen uit deskundigen van de overheid, de industrie, de onderzoekswereld en het maatschappelijk middenveld. Ten minste één van de leden treedt op als vertegenwoordiger van de Participatiemaatschappij Vlaanderen.

18. In het VITO-decreet van 23 januari 1991, dat door voorliggend organiek decreet wordt opgeheven, staat in artikel 37: “De aan het Vlaams Gewest overgedragen personeelsleden van het SCK gaan over naar de VITO met hun rechten en verplichtingen, met hun graad en in hun hoedanigheid. Zij behouden ten minste de bezoldiging, de anciënniteit, de toelagen, de vergoedingen en de legale en extra-legale pensioenrechten. §2 Zolang de administratieve en geldelijke regelingen, bepaald in art 29 (van het VITO-decreet van 23 januari 1991) niet van kracht zijn geworden, wordt de rechtstoestand van nieuw aangeworven personeelsleden beheerst door de regels die van kracht waren bij het SCK.”

De VRWB adviseert om de bepalingen uit artikel 37 van het VITO-decreet van 23 januari 1991 op te nemen in het organiek decreet.

Hoofdstuk III. Flanders Technology International en Flanders, District of Creativity

19. Met betrekking tot Flanders DC bepaalt artikel 56:

Art. 56. §1. De Vlaamse Regering is ertoe gemachtigd om deel te nemen in Flanders, District of Creativity, opgericht bij de notariële akte van 2 juli 2004, waarvan het maatschappelijk doel erin bestaat de regionale concurrentiekracht te versterken door creativiteit, innovativiteit, ondernemerschap en internationaal ondernemen te stimuleren via het creëren van een gestructureerd netwerk waarbinnen de Vlaamse overheid, kennisinstellingen en ondernemingen hun krachten bundelen.

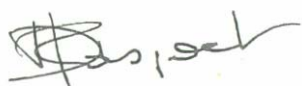
§2. De Vlaamse Regering stelt binnen de beschikbare begrotingskredieten een jaarlijkse toelage ter beschikking van Flanders District of Creativity.

De vereniging zonder winstoogmerk en de Vlaamse Regering sluiten een convenant waarin ten minste de volgende elementen zijn opgenomen:

- 1° de strategische en operationele doelstellingen van de vereniging zonder winstoogmerk;*
- 2° een rapporterings- en evaluatiemechanisme.*

De VRWB vraagt duidelijkheid over het feit of Flanders DC in de toekomst nog steeds een onderzoeksopdracht zal hebben. Dit is momenteel wel het geval, maar de memorie van toelichting (punt 89) spreekt enkel van een sensibiliserende opdracht.

De VRWB vraagt duidelijkheid over het feit of Flanders DC al dan niet een onderzoeksopdracht zal hebben.

Danielle Raspoet
Secretaris

Karel Vinck
Voorzitter

MINDERHEIDSSTANDPUNT

8 oktober 2008

De vertegenwoordigers van Unizo, Vlaams ABVV, ACW en ACV in de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid kunnen voornoemd advies op het volgende punt niet onderschrijven:

De zin uit het advies “Maar de VRWB kan onmogelijk akkoord gaan met de omschrijving in de memorie van toelichting bij het ontwerp van decreet tot wijziging van het SERV-decreet, die zegt “Wat het beleidsveld ‘technologische innovatie’ betreft, zijn er dus 2 adviesraden actief: de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid, opgericht bij decreet van 15 december 1993, en de strategische adviesraad SERV”, draagt onze goedkeuring niet weg.

Onze argumentatie hiervoor is dat de minister de VRWB niet heeft gevraagd te adviseren over het voorontwerp van decreet tot wijziging van het SERV-decreet, dat overigens op 3 oktober 2008 door de Vlaamse regering is goedgekeurd. De VRWB werd enkel gevraagd advies te verlenen over het voorontwerp van decreet betreffende de Organisatie en Financiering van het Wetenschaps- en Innovatiebeleid.

Als partners in het sociaal overleg kunnen Unizo, Vlaams ABVV, ACW en ACV zich bovendien niet vinden in deze (hierboven gestelde) bedenking bij het bestaan van 2 adviesraden voor het beleidsveld ‘technologische innovatie’. De verweving tussen het economische beleid en het innovatiebeleid in Vlaanderen neemt de laatste jaren steeds meer toe. Ook in de beleidsbrief 2007 - 2008 van de minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel wordt de noodzaak van een geïntegreerd beleid erkend:

“Het beleid inzake Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel kiest resoluut voor de ontwikkeling van een kennisintensieve economie in Vlaanderen. Vlaanderen moet een topregio worden zowel in kenniscreatie, in het opleiden en vormen van mensen, als in het economisch en maatschappelijk valideren van die kennis in economische groei, jobs en welzijn. Een geïntegreerde aanpak is hiervoor vereist. In de eerste plaats tussen de beleidsvelden Wetenschap, Innovatie en Economie, maar ook over de grenzen van de beleidsdomeinen van de Vlaamse overheid heen.” (beleidsbrief Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel 2007-2008, p.10)

De economische groei en de stijging van de welvaart in Vlaanderen zijn in belangrijke mate afhankelijk van de concurrentiepositie van de bedrijven in Vlaanderen ten opzichte van het buitenland. In de komende jaren zal Vlaanderen naar een innovatie-gedreven economie moeten evolueren om die concurrentiepositie en welvaart te garanderen en te versterken.

De vertegenwoordigers van Unizo, Vlaams ABVV, ACW en ACV zijn van mening dat de beleidsaanpak m.b.t. technologische innovatie een integrale factor vormt van zowel het beleidsveld Economie als het beleidsveld Wetenschap en Innovatie. Daarom zijn wij er voorstander van dat de advisering over technologische innovatie vanuit het maatschappelijk middenveld niet beperkt blijft tot de SAR Wetenschaps- en Innovatiebeleid, maar eveneens tot de bevoegdheid van de SERV zou behoren.

Viviane Camphyn

Unizo

Jeroen Roskams

ACV

Sandra Rosvelds

ACW

Maureen Verhue

ABVV

De Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid (VRWB), opgericht bij decreet van 15 december 1993, is het adviesorgaan voor de Vlaamse regering en het Vlaams Parlement inzake elke aangelegenheid betreffende het wetenschaps- en innovatiebeleid. De VRWB is een uniek forum waar vooraanstaande actoren uit de academische en sociaal-economische wereld zich beraden over de algemene krachtlijnen van het te voeren wetenschaps- en innovatiebeleid in Vlaanderen.

De VRWB is samengesteld uit een voorzitter en zestien leden, allen benoemd op grond van hun deskundigheid en/of betrokkenheid bij het wetenschaps- en innovatiebeleid in Vlaanderen. Zes van deze leden worden voorgedragen door de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR), telkens drie door de werkgevers- en werknemersorganisaties vertegenwoordigd in de SERV, en vier leden worden rechtstreeks benoemd door de Vlaamse regering. Vijf hoge ambtenaren uit de Vlaamse administratie nemen met raadgevende stem deel aan de vergaderingen.

Uitgave van de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid (VRWB)

K. Vinck, voorzitter
D. Raspoet, secretaris

Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid
Koloniënstraat 56 - 7e verd.
B-1000 Brussel

Tel. +32 (0)2 212 94 10
Fax +32 (0)2 212 94 11
e-mail: vrwb@vlaanderen.be
website: www.vrwb.be

